

LEEFGEBIED DASSEN DELERHOEK

LANDGOED DEELERWOUD

TE HOENDERLOO

Ecologie

Rapportage leefgebied dassen Delerhoek

Landgoed Deelerwoud te Hoenderloo

Opdrachtgever	Stichting Huis Deelerwoud Deelerwoud 9 7351 TS Hoenderloo
Rapportnummer	1525.002.3
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	1 juli 2021
Vestiging	Gelderland Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem 088 - 5001600 doetinchem@econsultancy.nl
Opsteller	Mevrouw A.E. Wolma, MSc,
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	De heer ing. E.R. Witter
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEGEVENS VAN DE LOCATIE EN HET GEBRUIK DOOR FLORA EN FAUNA	2
	2.1 Locatiegegevens en huidige situatie	2
	2.2 Planvoornemen.....	3
3	VERSPREIDING VAN BESCHERMDE SOORTEN OP DE LOCATIE	4
	3.1 Onderzoeksmethode	4
	3.2 Resultaten sporenonderzoek.....	5
	3.3 Resultaten cameraonderzoek.....	7
	3.4 Conclusies camera onderzoek dassen	9
	3.5 Analyse leefgebied dassen.....	9
4	EFFECTEN VAN DE INGREEP OP DASSEN	11
	4.1 Effecten op korte termijn op de das.....	11
	4.2 Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding	11
5	TOETSING AAN VERBODSBEPALINGEN WET NATUURBESCHERMING	13
	5.1 Verbodsbepalingen.....	13
	5.2 Toetsing ingreep	13
6	SAMENVATTING.....	14

1 INLEIDING

Sinds het overlijden van jonkheer V.G.F. Repelaer in 2014 voert de Stichting Huis Deelerwoud het beheer over Landgoed Deelerwoud. Het bestuur van de Stichting Huis Deelerwoud heeft drie uitgangspunten geformuleerd voor de toekomst van het landgoed:

- Rust en natuur met een zo groot mogelijke biodiversiteit staan voorop;
- Het gebouwde cultureel erfgoed wordt gekoesterd en zo mogelijk hersteld;
- Duurzaamheid is een speerpunt van het beleid.

Het bestuur van de stichting staat voor de uitdaging om een passende manier te vinden om meer inkomsten te genereren dan tot dusverre het geval was. Inkomsten moeten worden gegenereerd door realisatie en in erfpacht uitgeven van zes nieuwe woningen op het erf van de boerderij De Brand en de verkoop van twee Natuurschoonwet-landgoederen op Delerhoek (eenmalige opbrengst). Verder kunnen bestaande opstallen na restauratie inkomsten genereren (woonfunctie, eventueel met maatschappelijke nevenfunctie).

Econsultancy heeft van Stichting Huis Deelerwoud opdracht gekregen voor het uitvoeren van een nadere ecologische toetsing in het kader van Natura 2000, voor de voorgenomen ontwikkelingen het Landgoed. In oktober 2016 heeft Econsultancy al een toetsing uitgevoerd van de destijds voorgenomen planvorming op het landgoed (Hunink-Verwoerd, 2016). Voor de locatie Delerhoek werd geconcludeerd dat onderzoek benodigd was om het effect op leefgebied van de das te onderzoeken.

Op vrijdag 29 januari 2021 hebben de gemeente Apeldoorn en de Stichting Huis Deelerwoud (de eigenaar van landgoed Deelerwoud) een anterieure overeenkomst getekend. De kern van deze overeenkomst vormt de afspraak tussen partijen dat de gemeente een bestemmingsplan zal opstellen dat de bouw van zes woningen bij de boerderij De Brand en de bouw van twee landhuizen op de kavel Delerhoek mogelijk maakt en dat het landgoed de revenuen daarvan zal aanwenden voor behoud en restauratie van de monumentale opstallen op het landgoed.

De reeds uitgevoerde onderzoeken dienen voor de bestemmingsplanprocedure geactualiseerd te worden. Deze rapportage beschrijft de effecten op het leefgebied als gevolg van de nieuwbouw op de locatie Delerhoek.

De aanwezigheid van dassenburchten en hun functie in de directe omgeving van de Delerhoek zijn onderzocht middels camera-onderzoek. De effecten van het project op de beschikbare hoeveelheid leefgebied is bepaald aan de hand van een analyse van het leefgebied.

In onderhavige toetsing zal een beeld worden geschetst van de ecologische effecten op het leefgebied van de das en de juridische consequenties ervan. Vervolgens zal een voorstel tot mitigatie worden gepresenteerd.

2 GEGEVENS VAN DE LOCATIE EN HET GEBRUIK DOOR FLORA EN FAUNA

2.1 Locatiegegevens en huidige situatie

Het landgoed (± 700 ha) betreft het Landgoed Deelerwoud, circa 400 meter ten zuidoosten van de kern van Hoenderloo. In figuur 1 is de topografische ligging van het landgoed weergegeven. Het landgoed strekt zich uit van Hoenderloo, tot de Woeste Hoeve nabij de Rijksweg A50. Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 33 D (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van het landgoed $X = 191.240$, $Y = 457.950$

Figuur 1. Topografische ligging van het landgoed.

Het landgoed bestaat in hoofdzaak uit bos met een aantal erven en graslanden. Het landgoed bestaat uit:

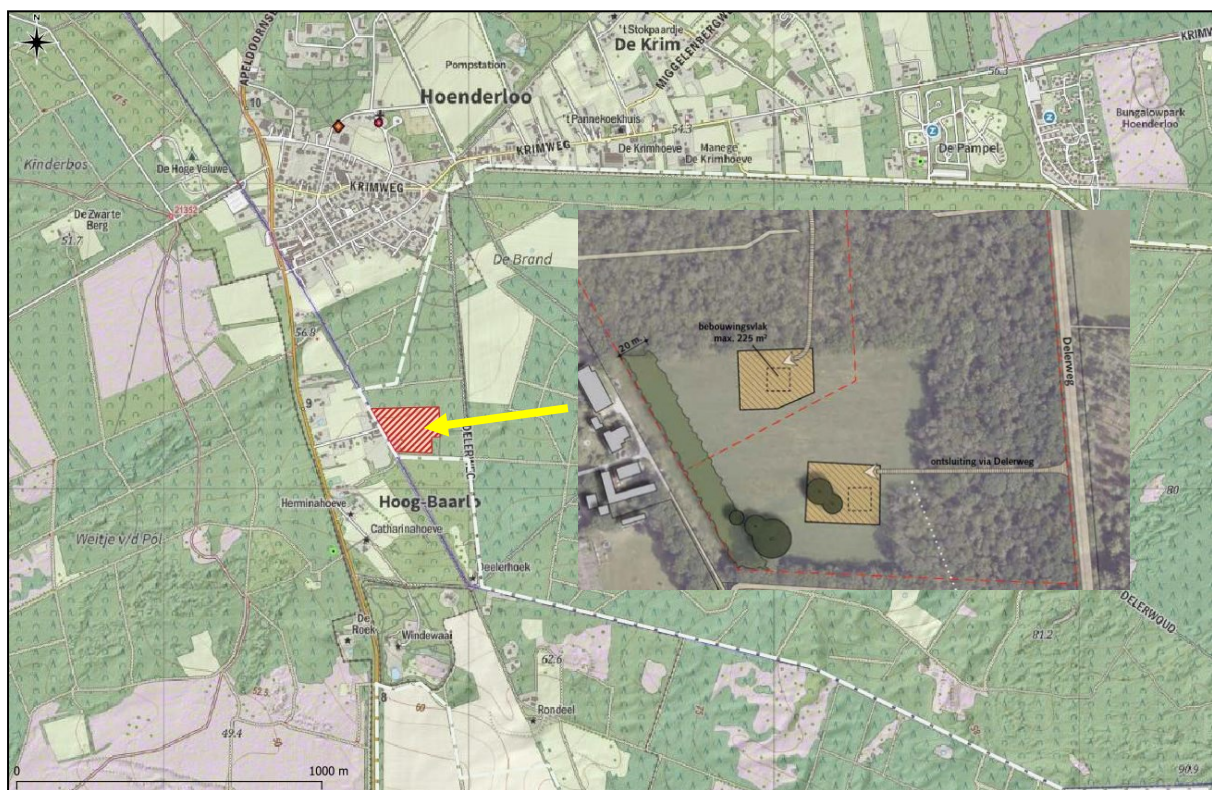
- 580 hectare bos;
- 46 hectare natuur-in-ontwikkeling op voormalige landbouwgrond;
- 13 hectare akkerbouw bij Woeste Hoeve;
- 32 hectare akkerbouw op Deelerheide;
- 19 hectare weiland in het centrumgebied (niet alles wordt begraasd door koeien);
- Eén rijksmonument (poortgebouw te Hoenderloo, restauratie gereed in maart 2021);
- Negen gemeentelijke monumenten (landhuis, tuinaanleg van Springer, restanten koetshuis-complex, watertoren, stammenshuur, boerderijcomplex, boerderijtje 't Schot met bakhuisje, poortgebouw De Varena en de herberg De Woeste Hoeve).

Ten noorden van het landgoed is de bebouwde kom van Hoenderloo gelegen. Ten oosten van het landgoed bevindt zich de Rijksweg A50. Ten zuiden van het landgoed bevinden zich bos- en heideterreinen. Het Nationaal Park de Hoge Veluwe bevindt zich aan de zuidwestelijke zijde van het landgoed.

2.2 Planvoornemen

In de anterieure overeenkomst is omschreven welke bestemmingen en werkzaamheden en ontwikkelingen plaats zullen vinden. Deze rapportage heeft alleen betrekking op de nieuwbouw bij de Delerhoek (figuur 2):

- A. De ontwikkeling van twee (gasloze) landhuizen op het perceel Delerhoek van elk 1.200 m³ na vaststelling de bestemmingsplanwijziging. Na de bouw zullen ze worden gebruikt voor permanente bewoning door twee gezinnen. Het beoogde perceel is thans agrarisch bestemd (2,5 hectare grasland) en wordt al decennialang beweide met paarden/zoogkoeien. Na bestemmingswijziging krijgt deze kavel deels de bestemming 'wonen' (3.766 m²), voor de rest een "groene" bestemming en/of "natuur".

Figuur 2. Planvoornemen bij de Delerhoek.

3 VERSPREIDING VAN BESCHERMDE SOORTEN OP DE LOCATIE

3.1 Onderzoeksmethode

Voor het onderzoek naar dassen zijn in de periode half april tot eind mei 2021 drie veldbezoeken uitgevoerd. Hierbij is gezocht naar sporen van de das, in de vorm van burchten, wissels, mestputjes, graaf- en krabsporen. De GPS-coördinaten van de locaties van deze sporen zijn vastgelegd, waarmee een kaart met territoria-gegevens kan worden opgesteld. Ook zijn er twee cameravallen geplaatst op locaties met hoogstwaarschijnlijk dassenactiviteit of -verblijfplaatsen.

De inventarisatiemethode is overeenkomstig met het soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en het Kennisdocument van de das (BIJ12, versie juli 2017). Het veldbezoek is uitgevoerd met als doel om aan te tonen of de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van het functioneel leefgebied van, een in de omgeving verblijvende, das. Hiervoor zijn de dassenterritoria in de directe omgeving van de onderzoekslocatie in kaart gebracht. Op basis van de ligging van de dassenterritoria in de omgeving kan ingeschat worden of de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van het functioneel leefgebied van dassen.

Overzicht veldbezoeken

Om de functie van de onderzoekslocatie en de directe omgeving voor dassen vast te stellen zijn twee veldbezoeken gedurende de dag uitgevoerd. Tijdens het eerste veldbezoek op 22 april 2021 zijn er 2 wildcamera's geplaatst (langs een mogelijke wissel en bij een mogelijk actieve burcht) en verscheidene sporen aangetroffen waaronder een actieve burcht, wissels, mestputjes, graaf- en krabsporen. Ook is de aanwezigheid van faunarasters in de omgeving onderzocht.

Tijdens het tweede veldbezoek op 6 mei 2021 zijn de camerabeelden bekeken en de exacte locaties van de ontsluiting nader onderzocht. Deze beelden bevestigden de aanwezigheid van een tweede actieve burcht. Naast de bekende sporen van het eerdere veldbezoek, zijn geen nieuwe sporen of tekenen van activiteit aangetroffen.

Op 17 juni 2021 zijn de camera's uit het veld gehaald en de nieuwe beelden geanalyseerd.

3.2 Resultaten sporenonderzoek

De in het gebied aangetroffen sporen bestonden uit een burchtlocatie ten noorden van het plangebied (figuur 3). Dit deel van het bos wordt intensief gebruikt door de inwoners van Hoenderloo om de hond uit te laten. Er lopen in dit bosperceel zeer veel paden en de burcht ligt op enkele meters van een pad. Ter plekke was een paal met een cameraopstelling (zonder camera). Navraag is gedaan bij de plaatselijke dassenwerkgroep omtrent de status van de burcht. Dit heeft echter geen informatie opgeleverd. Vermoedelijk heeft een particulier er een cameraopstelling gemaakt. Omdat de burcht zo dicht bij het pad is gelegen, heeft Econsultancy besloten er geen camera te plaatsen in verband met de hoge kans op het vervreemden van de camera.

Figuur 3. Belopen dassenburcht in het noordelijke deel van het bos.

In het gebied ten zuiden van het plangebied werden meerdere sporen van dassen gevonden. Er werd een belopen burcht met meerdere pijpen gevonden langs de rand van een bosperceel, grenzend aan een graslandperceel (figuur 4). Hier is een wildcamera geplaatst om de status van de burcht te onderzoeken.

In een aangrenzend bosperceel werd een belopen wissel aangetroffen met enkele verse mestputjes. Ook hier is een wildcamera geplaatst (figuur 5 en 6).

Figuur 4. Burcht ten zuiden van het plangebied.

Figuur 5. Krabsporen op boomstam (wissel).

Figuur 6. Vers mestputje.

3.3 Resultaten cameraonderzoek

De camera bij de burcht heeft in de periode 22 april 2021 tot 18 juni 2021 veel beelden opgeleverd. De burcht ligt aan de rand van een bosperceel en wordt door veel dieren ook als looproute gebruikt. Er zijn opnames van steenmarter, vos, haas en das.

De camera bij de burcht ten zuiden heeft actueel gebruik aangetoond door zowel een vos (figuur 8) als een dassenfamilie (figuur 7). Met name dassen zijn dagelijks bij de burcht waargenomen. Beelden van gravende dassen en spelende jongen werden vanaf begin juni 2021 gemaakt (figuur 9).

Figuur 7. Volwassen das bij burcht.

Figuur 8. Een vos maakt regelmatig gebruik van de burcht.

Figuur 9. Twee jongen dassen verlaten de burcht op 6 juni 2021.

De camera bij de wissel heeft een keur aan soorten vastgelegd die er gebruik van maken. Zeer regelmatig werden haas, vos en huiskat vastgelegd, maar ook steenmarter, boommarter, eekhoorn en een hond zijn gepasseerd (figuren 10 t/m 13). De das maakte dagelijks gebruik van de wissel. Enkele malen werd vastgesteld dat een dat het mestputje gebruikte (figuur 10). Opvallend is dat het dagelijks gebruik rond 6 juni 2021 een onderbreking had van 4 dagen van afwezigheid. Dit is tevens de datum dat bij de burcht voor het eerst jongen boven de grond werden gezien.

Figuur 10. Das gebruikt mestputje bij wissel.

Figuur 11. Vos passeert de camera.

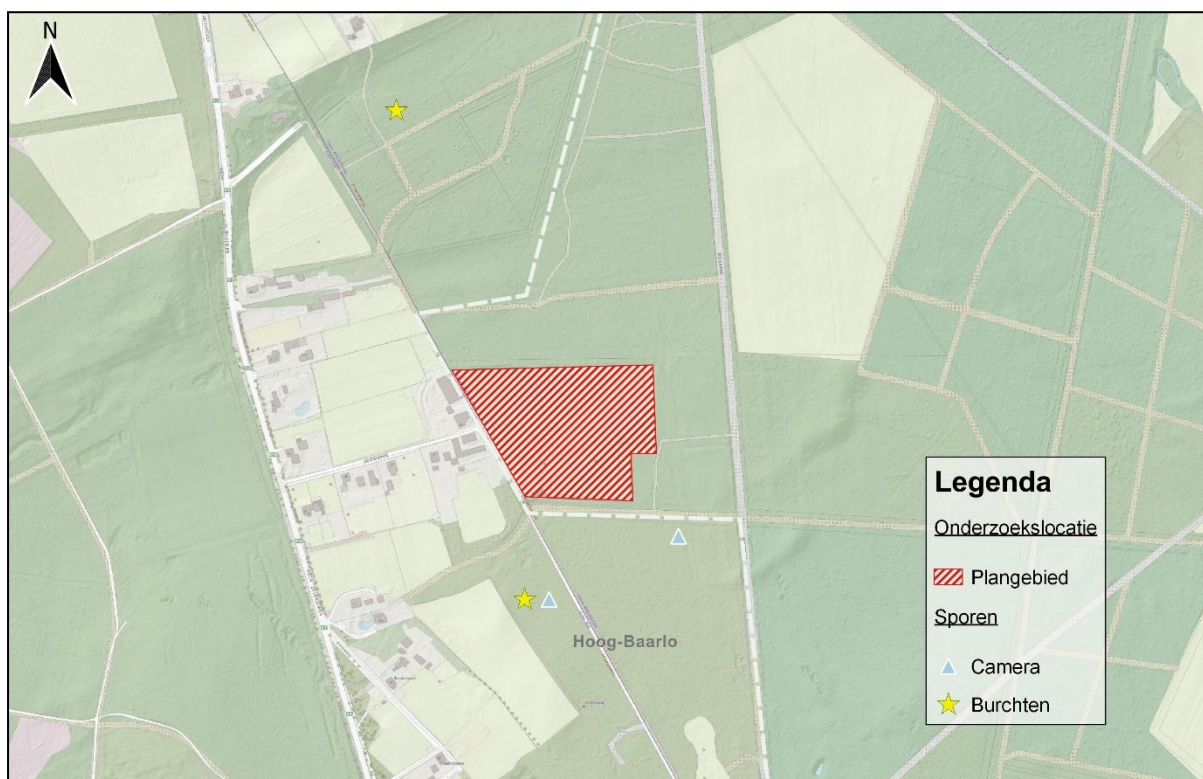
Figuur 12. Passerende boomarter.

Figuur 13. Passerende steenarter.

3.4 Conclusies camera onderzoek dassen

In het onderzoeksgebied zijn in totaal op 2 locaties actieve burchten waargenomen (figuur 14), waarvan tenminste één burcht een kraamfunctie heeft. De grootte van het territorium is niet precies bekend, maar het kan met zekerheid worden aangenomen dat de onderzoekslocatie onderdeel is van een dassenterritorium en onderdeel uitmaakt van het functioneel leefgebied van ten minste één dassenfamilie. Aangenomen wordt dat de noordelijke burcht een bijburcht is. Vanwege de ligging nabij het pad is het niet te verwachten dat er jongen worden geboren. Hiervoor is er te veel verstoring door honden.

Figuur 14. Aangetroffen activiteit van de das gebaseerd op veldonderzoek en camerabeelden.

3.5 Analyse leefgebied dassen

Het effect van de voorgenomen nieuwbouw op het leefgebied is bepaald aan de hand van een territoriumanalyse van de das. Het precieze territorium van dassen is lastig te bepalen, omdat het afhankelijk is van de kwaliteit van het gebied. Het territorium van een das kan klein uitvallen wanneer het gebied voedselrijk is, terwijl een voedselarm gebied leidt tot een groter territorium. Daardoor kan de grootte variëren van 30 tot 150 hectare in optimaal gebied, en van 150 tot 600 hectare in marginaal gebied. Het foerageergebied ligt tot ongeveer 1,5 tot 12 kilometer van de burcht. Er moet in ieder geval voldoende foerageergebied liggen binnen 500 meter tot enkele kilometers (BIJ12, 2017).

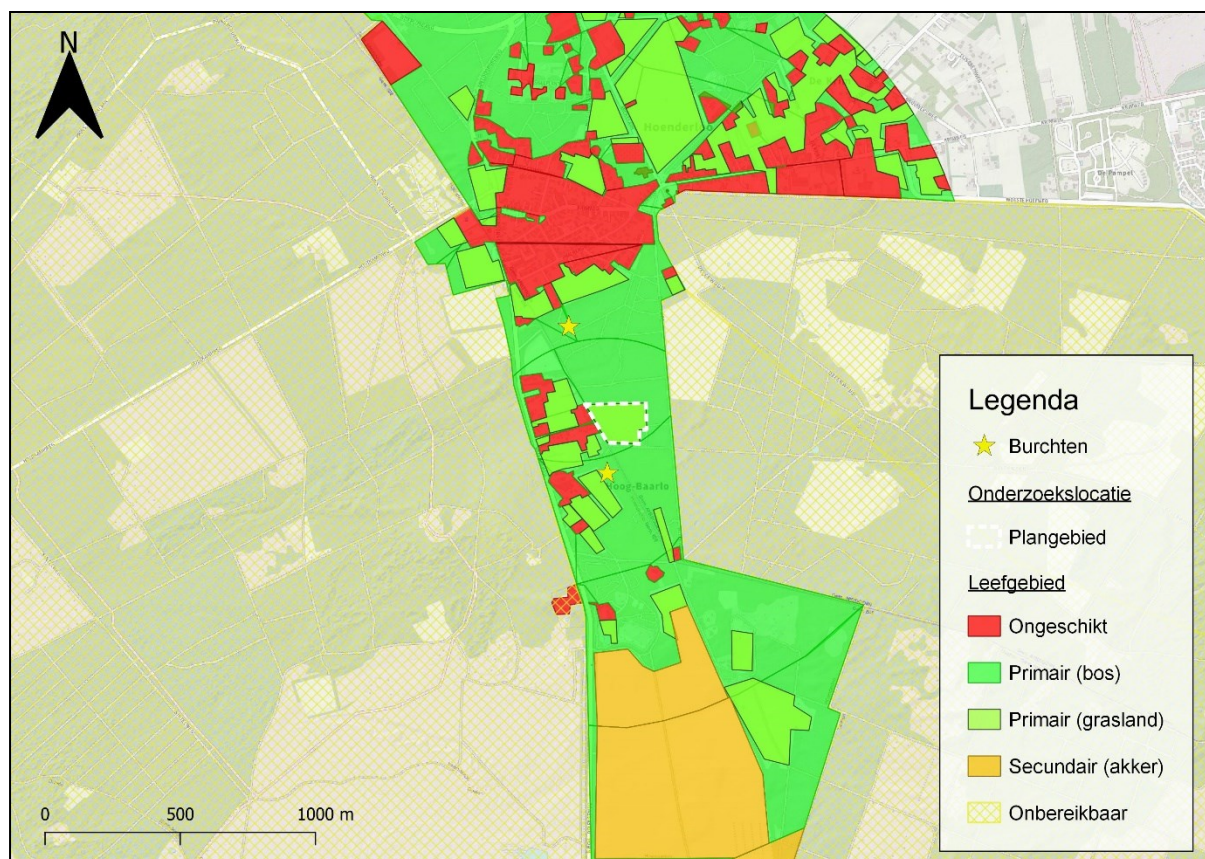
Een combinatie van verschillende biotopen vormt het foerageergebied van de das, zoals akker- en weidelandschappen met voldoende bosjes, houtwallen en heggen. De rustlocaties van de dassen (de burchten) in combinatie met foerageergebied worden het functioneel leefgebied genoemd. Het functioneel leefgebied is voor de gehele onderzoekslocatie en omgeving in kaart gebracht. Vanaf de locaties van de actieve burchten is in een straal van 1,5 kilometer gekeken naar de hoeveelheid geschikt (functioneel) leefgebied. De faunarasters in het onderzoeksgebied zorgen voor harde begrenzing van het geschikte leefgebied voor de das, waardoor een versmalling van het territorium is ontstaan.

Het geschatte functioneel leefgebied binnen 1,5 kilometer van de actieve burchten is weergegeven in figuur 15. Als ongeschikt gebied is de bebouwing aangemerkt. In de tuinen en paardenweijtes wordt door dassen gefoerageerd. Dit is tijdens het eerste veldbezoek aan de hand van wissels aangetoond. Als primair leefgebied is bos en grasland aangemerkt. Binnen een straal van 1,5 km is landbouwgrond aanwezig, ten zuiden van de burchten. Dit is aangemerkt als secundair leefgebied dat alleen functioneel is als er mais wordt verbouwd. Het totaal functioneel leefgebied bedraagt 235,88 ha.

Niet het gehele perceel gaat verloren voor de das. Het onbebouwde deel van het perceel wordt landschappelijk ingericht en beheerd met als doel natuur. Geschat wordt dat er 0,37 ha (bouwpercelen) functioneel leefgebied verloren zal gaan (tabel I). Verwacht wordt dat het geschikt leefgebied met zo'n 0,16 procent zal afnemen.

Tabel I Oppervlakte leefgebiedstypen en afname door voorgenomen ingreep

Leefgebied	Oppervlakte	Afname (ha)	Afname (%)
Primair (totaal)	235,88 ha	0,37 ha	0,16 %
- Bos	- 176,38 ha	- 0 ha	- 0 %
- Grasland	- 59,50 ha	- 0,37 ha	- 0,62 %
Secundair	43,18 ha	-	-
- Akker			
Ongeschikt	68,22 ha	-	-

Figuur 15. Functioneel leefgebied (groen) van de das in een straal van 1,5 kilometer vanaf de actieve burchten (gele ster), met daarin de ligging van het plangebied (witte stippellijn). Ongeschikt leefgebied (rode vlakken) binnen een straal van 1,5 kilometer van de burchten, secundair leefgebied is akkergrond (oranje) en mogelijk geschikt leefgebied (gele raster) wat onbereikbaar is door faunarasters.

4 EFFECTEN VAN DE INGREEP OP DASSEN

4.1 Effecten op korte termijn op de das

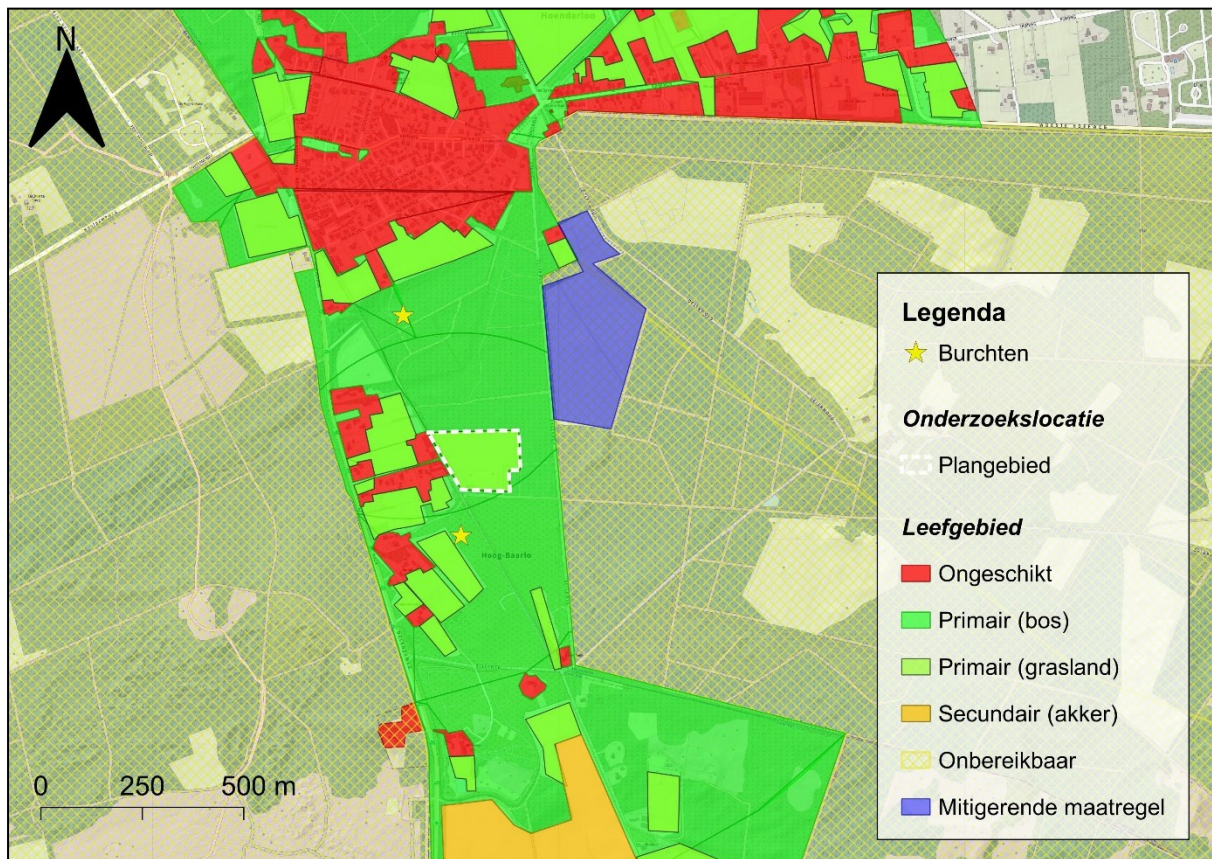
De geplande werkzaamheden omvatten graaf-, kap- en bouwwerkzaamheden. Deze werkzaamheden kunnen een verstoring effect hebben op dassen rond het plangebied, door bijvoorbeeld verlichting na zonsondergang of geluidsoverlast. Burchten zijn het hele jaar door in gebruik, maar de meest kwetsbare periode is de voortplantingsperiode van december tot en met juli. Er zijn echter geen burchten of pijpen aangetroffen in het plangebied zelf, waardoor het vernielen van burchten uit is te sluiten. Ook verstoring van de burchten in de omgeving is vanwege de afstand tot de bouwlocatie uit te sluiten. Verstoring van foeragerende dassen kan wel optreden, doordat er tijdens de bouwperiode relatief veel activiteit zal zijn. Verstoring kan beperkt worden door de werkzaamheden alleen overdag uit te voeren.

Door de werkzaamheden zal verder een deel van het weiland geen geschikt foerageerterrein meer zijn voor de dassen in de omgeving.

4.2 Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding

Als gevolg van de voorgenomen ingreep gaat ongeveer 0,37 ha aan geschikt leefgebied verloren. Dit is een afname van 0,16 procent van het totale primaire leefgebied (grasland en bos), wanneer een straal van 1,5 km vanaf de burcht wordt aangehouden. Het betreft 0,62% van de beschikbare hoeveelheid grasland. Ondanks deze geringe afname wil de initiatiefnemer hier ruimschoots voor compenseren. Volgens BIJ12 dient afname van primair voedselgebied gecompenseerd worden door een groter oppervlakte vervangend leefgebied, met als vuistregel een compensatie van 120% van dat oppervlakte. Dat zou voor deze werkzaamheden uitkomen op 0,45 ha aan vervangend, primair voedselgebied.

Ten oosten van de gevonden burchten ligt geschikt leefgebied voor de das, maar dat is momenteel onbereikbaar door de faunarastering om dit gebied heen (figuur 16). Hier bevindt zich 8,4 ha aan primair voedselgebied. Met openingen in de faunarasteringen zoals dassentunnels kan dit gebied wel benut worden door de dassen (figuur 17). Dat is meer dan de vereiste compensatie gesteld vanuit BIJ12 en zo zal ruimschoots compenseren voor de afname van leefgebied door de voorgenomen ingreep.

Figuur 16. Mogelijkheden om verlies aan leefgebied van 0,37 ha te compenseren met 8,4 ha nieuw leefgebied.

Figuur 17. Voorstel locaties faunavoorziening (korte betonnen of metalen buis met diameter doorgang 30 cm)

5 TOETSING AAN VERBODSBEPALINGEN WET NATUURBESCHERMING

5.1 Verbodsbepalingen

De das valt onder het beschermingsregime “andere soorten”, paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming. Dit wordt ook wel de nationaal beschermde soorten genoemd, omdat deze soorten niet onder de habitatrichtlijn vallen.

Volgens artikel 3.10 lid 1 a is het verboden om dassen te doden of te vangen. Artikel 3.10 lid 1b verbiedt het opzettelijk beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de das. Er is in de Wet natuurbescherming geen verbod op het opzettelijk verstoren van dassen.

5.2 Toetsing ingreep

Met de voorgenomen werkzaamheden zullen geen dassen worden gevangen of gedood. Ook zullen geen voortplantingsplaatsen of rustplaatsen worden vernield. Artikel 3.10 lid b wordt echter ruim geïnterpreteerd: als het leefgebied dusdanig wordt aangetast dat dassen hun burcht verlaten, dan wordt dit gezien als overtreding van het verbodsartikel.

De afname van leefgebied is zeer gering. Het betreft slechts een fractie van het totale aanbod aan leefgebied. Van een overtreding van artikel 3.10 lid b is daarom geen sprake. Omdat bemeste weilanden van groot belang zijn voor de soort omdat hier het stapelvoedsel (regenwormen) wordt gevonden is het zaak om dit type leefgebied zoveel mogelijk in stand te houden. Ondanks dat de geringe afname geen merkbaar gevolg voor de dassenpopulatie heeft kan op eenvoudige wijze het totaal aanbod aan potentieel leefgebied vergroot worden. Aangezien het landgoed een natuurdoelstelling heeft, wordt de afname van leefgebied ruim gecompenseerd,

6 SAMENVATTING

Econsultancy heeft in opdracht van Stichting Huis Deelerwoud een nadere ecologische toetsing uitgevoerd naar het leefgebied ter plaatse van de Delerhoek, in verband met voor de voorgenomen ontwikkelingen het Landgoed.

De toetsing heeft betrekking op een bestemmingsplan, dat de bouw van twee landhuizen op de kavel Delerhoek mogelijk maakt en dat het landgoed de revenuen daarvan zal aanwenden voor behoud en restauratie van de monumentale opstallen op het landgoed.

Het perceel aan de Delerhoek (grasland 2,5 ha) zal voor een deel worden bebouwd (1.200 m³ op een bouwkaavel van gezamenlijk 0,37 ha).

Het grasland vormt primair leefgebied van tenminste één, maar mogelijk twee dassengroepen. Dassen zoeken er hoofdzakelijk naar regenwormen, hun stapelvoedsel. Uit een analyse van het leefgebied blijkt dat de dassen momenteel als gevolg van raster en bebouwing binnen hun homerange de beschikking hebben over bijna 236 ha geschikt foerageergebied.

Door de nieuwbouw zal 0,37 ha van het leefgebied niet meer voor dassen beschikbaar zijn. Dit is 0,16% van het totale leefgebied en 0,64% van het beschikbare areaal aan grasland.. Het resterende deel van het perceel aan de Delerhoek wordt landschappelijk ingericht en krijgt een groen en/of natuurbestemming.

De effecten van het verlies van 0,16% van het foerageergebied zal voor de dassenpopulatie geen effect hebben. Er kan met voldoende zekerheid gesteld worden dat er geen sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming; de dassen zullen hun burcht niet permanent verlaten als gevolg van de nieuwbouw.

Omdat bemeste graslanden voor dassen belangrijke voedselbronnen zijn zal de initiatiefnemer de afname van het leefgebied van 0,37 ha compenseren door een perceel van 8,4 ha grasland dat momenteel door rasters onbereikbaar is voor dassen te voorzien van faunavoorzieningen.

Met de voorgestelde maatregelen wordt het verlies aan potentieel leefgebied ruimschoots gecompenseerd. Overtreding van de Wet natuurbescherming is hiermee met zekerheid voorkomen, het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

